

CSIKILAPOK

POLITIKAI, KÖZGAZDASÁGI ÉS TÁRSADALMI HETILAP.

<p>Szerkesztőség és kiadóhivatal: Savoboda József könyv- és papírkorcskádó, hová a lap szellemi részét illető minden közlemény, valamint hirdetések és előfizetési díjak is küldendők. Telefon hívószám 2.</p>	<p>Egyes lap ára 20 fillér. Hirdetési díj előre fizetendő.</p>	<p>FELELŐS SZERKESZTŐ: Dr. FEJÉR ANTAL ÜGYVÉD.</p>	<p>Nyiltéri cikkek soronként 40 fillérről közöltetnek.</p>	<p>Megjelenik minden szerdán. Előfizetési ár: Egész évre 8 kor. (Külföldre) 12 kor. Félévre 4 kor. Negyedévre 2 kor. Hirdetési díjak a legolcsóbban számítottnak. Kérlatok nem adnak vissza.</p>
--	--	---	--	--

Inzultálnak újra.

Tudja a jó Isten miért van az, hogy a becsületes a legtöbbet szenved.

A magyar nemzet multja és jelene egy tiszta könyv, melyet sehol nem fed egy fekete folt. Uralkodója iránt lett legyen az saját vére vagy idegen loyális volt, a legnagyobb tisztelettel viseltetett mindig a magyar, úgy viseltetik a jelenben is.

Nem mese ez. A legutolsó falusi kunyhóban drága kincsként őrzik a királyi arcképét s a pőr flu mindig hódolattal tekint a képre.

A magyar királyára még gyilokszert nem emelt.

Ő felsége nyugodtabban kocsikázhatik Budapesten, mint a bécsi ringeken.

De nemcsak ez jellemzi a magyart. Az idegeneket mindig tisztelte és becsülte. Sehol a kultur államokban nem találjuk azt a nagyfokú ragaszkodást és tiszteletet az idegen nemzetiségek iránt mint mi nálunk Magyarországon.

Ez velünk született jó tulajdonság. Az itt élő nemzetiségek valamenyien a legnagyobb szabadságot élvezik. Nem beszélhetnek elnyomatásról. Szabadon mozoghatnak minden téren, ingatlanokat vehetnek, adhatnak el, politikai jogokkal vannak felruházva, iskolákat tarthatnak fenn, többé kevésbé nyelvvel élhetnek, ezt biztosítja részükre a nemzetiségi törvény.

Szóval semmi a különbség a született magyar és az idegen nemzetiségű között, ami van az oly csekély és lényegtelen, hogy számításba sem jöhet.

És mégis mindennek dacára miért van az, hogy mindenfelé azt beszélik, a külföldi lapok és azt hirdetik, hogy a magyar lovagiatlan, paraszt, nem tiszteli uralkodóját?!

Miért van az, hogy a nemzetiségek folytonosan üldözésről elnyomatásról beszélnek?!

Miért van az, hogy ezen helytelen és téves — mondhatni — rosszhiszemű kifakadásoknak felül a külföld is és az idegen lapok az ott élő nemzetiségek lapjainak szócsöveivé lesznek?

Miért van az, hogy nap-nap után még tetlegesen is bántalmaznak bennünket az általunk oly nagyra becsült nemzetiségek?

Nem rég az oláh parasztnak támadtak ránk fejszéssel, majd a horvátok törtek reánk, legujabban meg a flumei olaszok inzultáltak.

A flumei magyar lap derék szerkesztőjét inzultálják folytonosan az olaszok, a napokban meg a magyar lap nyomdáját feldúlták.

Ezek a botrányos állapotok mégis csak tarthatatlanok. Ami sok, az sok.

A kormánynak erősebbnek kell lennie. Nem szabad tétlenül néznie azokat a pofonokat, melyeket a magyarok kapnak Fiumében, hol a horvátoktól, hol meg az olaszoktól.

Olyan kormányzót kell küldenie a tengerpartra, aki nem annyira a reprezentálásra, hanem inkább a magyarság érdekében való fáradhatatlan küzdelemre képes.

Hajnód Ignác első parlamenti szereplése.

Május 12-én tartott képviselőházi ülésen Hajnód Ignác képviselőnk a költségvetési vitában részt vett; rövid de tartalmas beszédet mondott a javaslat mellett. Főként a nemzetiségi kérdéssel foglalkozott. A választói reformról szólva kijelentette, hogy csak abban az esetben szavazza meg a törvényjavaslatot, ha a választói jogosultság a magyarul olvasni és írni tudáshoz lesz kötve. Szavait élénk helyesléssel kísérték. Beszédét a miniszterek is nagy figyelemmel hallgatták. Hajnódnak ez volt első parlamenti szereplése s a sikerrel meg lehet elégedve.

Körülbelül ezeket mondta:

T. Ház! Bizom a nemzeti kormány céltudatos politikájában és azért kijelentem, hogy a szőnyegen levő 1908. évi költségvetést általánosságban elfogadom. (Helyeslés). Gróf Batthyány Tivadar békepolitikáját, melyet a nemzetiségeknek felajánlott, nem teszem magamévá, még pedig azért nem, mert a nemzetiségek azt rögtön visszautasították. A nemzetiségek az utóbbi időben oly tendenciákat táplálnak, amelyek a nemzeti egységet, hazánk területi épségét veszélyeztetik.

Erdélyt és a tiszántúli részt — elmeleltileg — már régen bekebelezték. Az ifjuság ártatlan lelket metélyezik meg. Sőt Polit ezen is tulcittált, mikor Fiumét is oda ajándékozta a horvátoknak. Nincs nagyobb veszedelme nemzetünknek, mint a velünk szemben álló nemzetiségekkel az ugynevezett megalkuvás politikája. Európai államok egyikében sincsenek a nemzetiségek oly széleskörű jogokkal és kiváltságokkal felruházva, mint épen nálunk és mindennek dacára szüntelenül elnyomatásról és erőszakos magyarosításról panaszkodnak. Az erdélyi magyarság eloláhosodásáról hoz fel szomorú példákat. A Moldovából beözönlő oláhok elnyelték a tiszta fajúmagyarságot. Ez az a sokat felpanaszolt erőszakos magyarosítás. Az állam hivatalos nyelvét elismeri, respektálni köteles a hazának minden polgára.

A ma fennálló mizeriákon legfőként hazafias irányú nevelés, oktatás segíthet. Ez alkalommal csak annak kifejezésére szorítkozom, hogy az általános választói jogról szóló, nemzetiségek betérjesztendő törvényjavaslatot csak az esetben fogom megzavarni, ha a választói jog bírása feltételül és kizárólag a magyar írás és olvasás ismeretéhez lesz kötve (Helyeslés a baloldalon). Szomorúan látom, hogy nemcsak a fennálló 8—10 párt harcol gyakran egymással szemben, hanem hogy még a mai függetlenségi és 48-as párt is bomladozófélben van. Midőn tudom, hogy sem hatalmunk, sem erőnk nincsen arra, hogy a nagy eszméket azonnal, erőszakkal valóssághoz meg, akkor helyeselni kell a nemzeti kormánynak azon politikáját, amely lépésről-lépésre, fokról-fokra akarja megvalósítani a nemzet kívánságait.

Sorakozzunk hát egy zászló alá. Elfogdom a költségvetést. (Élénk helyeslés és éljenzés).

Második gyógyszer-tár Gyergyó-Szentmiklóson.

Még élénk emlékeztünkben van, hogy milyen erős hullámokat vert a csikszeredai második gyógyszer-tár felállításának ügye. Az akkori heves ellenáramlat dacára Csikszeredának a belügyminiszter megadta a második

gyógyszertárt. Most a rendezett tanácsu városi alakult Gyergyószentmiklós is kéri a maga részére a második patikát. Az új gyógyszer-tár felállítását Gyergyószentmiklós városi tanácsa szükségtelennek véleményezte, míg ezzel szemben a képviselőtestület a vélemény, illetőleg javaslat elvetésével azt a határozatot hozta, hogy a felállítás — tekintettel a város rohamos fejlődésére és a fennálló gyógyszer-tár forgalmi körletére — szükséges. A folyó hó 5-én megtartott ülésen pedig a közegészségügyi bizottság szótöbbséggel a városi tanács elutasító javaslatát tette magáévá, úgy hogy kilátás van arra, miszerint az ügy minden fázisban más és más világításban jelenik meg. És ezen nem is lehet csodálkozni. Egy új gyógyszer-tár felállítása első sorban érdekes anyagi érdekeket érint, erős mozgalmat idéz elő. Ugy vagyunk most is. Bár a folyó hó 26-án megtartandó törvényhatósági közgyűlés állásfoglalása már eleve kivétel, mindazonáltal a küzdelem erős lesz. A kapacitáció már nagyban folyik. A végleges döntés azonban a belügyminiszter kezében van.

Magát a kérdést tárgyilagossá szemponthól tekintve, az engedélyt leendő irányadó csupán az 1876. évi XIV. tc. 134. §-ának azon rendelkezése lehet, mely szerint az engedély csak akkor tagadható meg, ha tekintettel a népesség számára, az ott már fennálló gyógyszer-tárakra s a helyi viszonyokra, kellően kimutatatik, hogy az új gyógyszer-tár elannyira felesleges, miszerint az ily uton megszorított gyógyszer-tárak fennállását veszélyeztetné. A Gyergyószentmiklóson létező gyógyszer-tár forgalmi körének nagysága kedvezőbb, mint a csikszeredai két gyógyszer-táré. Ennek bizonyítására elegendő hivatkozni a statisztika adataira.

Eszerint a gyergyó-szentmiklósi gyógyszer-tár forgalmi körébe tartoznak az egymaga 7—8000 lelket számláló Gyergyószentmiklós r. t. város, Szárhegy, Tekerőpatok, Vasláb, Kilyénfalva és Ujfalu 26000 lakossal, míg Csikszereda forgalmi köre ennyit sem tesz ki. Az összehasonlítás a két forgalmi kör között aktuális és annyival is érdekesebb, mivel a belügyminiszter a csikszeredai második gyógyszer-tár engedélyezésénél már állást foglalt s ugyanolyan magatartás bizony várható most is. Különösen figyelembe veendő itt azon körülmény, hogy Gyergyószentmiklós szemmel kísérelhető, mondhatni naponkénti rohamos fejlődésben van; úgy az általános népesség, mint az újabb emelt gyárak, ezek személyzete és munkásai a statisztika 1900. évi adataiban lennifoglalva nincsenek. Ezek és a legközelebb várható fejlődés népességben Csikszereda forgalmi köre messze felülmúlja. Hogy pedig a gyárak a gyógyszer-táraknak igen nagy forgalmat biztosítanak, azt épen a létező gyógyszer-tár bemutatott forgalmi kimutatása bizonyítja. Hol vannak ezek Csikszereda forgalmi körében? Dacára ennek, mégis a tapasztalat azt mutatja, miszerint Csikszereda két gyógyszer-tárának forgalma akkora, hogy gondolni sem lehet arra, mintha egyik a másik fennállását veszélyeztetné. Semmi más nem történt, mint a nagy jövedelem két részre oszlott. A törvény csupán azt követeli, hogy egy újabb létesítés a létező fennállását ne veszélyeztesse. Félremagyarázhatatlanul körülírja, hogy csupán az esetben tagadható meg az engedély, ha egyik a másiknak fennállását lehetetlenné teszi. Erről pedig Gyergyószentmiklóson szó sem lehet.

Napról-napra látjuk, hogy a konkurencia minden téren örületesen emelkedik. A nemrég busásan jövedelmező foglalkozások ma már csak a tisztességes megélhetést biztosítják; akár hány van olyan, mely aránytalan anyagi áldozatot kíván csupán a pusztá megélhetés biztosítása érdekében. A gyógyszer-tárak ado-

mányozása mindig monopol jellegű volt, ma is az. Épen monopol jellegénél fogva volt mindig ez a foglalkozás szerfelett jövedelmező. Ma már a konkurencia ezen a téren is fellépett; a nehez megélhetési viszonyok a jövedelmet, mint minden foglalkozásnál, itt is megosztják. Ezért mondja a még 1876-beli törvény, hogy az engedély csak akkor tagadható meg, ha a várható jövedelem a megélhetésre sem volna elegendő. Ellenkező esetben egyenesen megadandónak írja elő.

Minthogy a második gyógyszer-tár felállítása — figyelembe véve a forgalmi kör nagyságát — a meglévő veszélyeztetése nélkül engedélyezhető, egy másik szempont is tekintetbe jön és ez azon előny, mely minden versenynél elmaradhatatlan. Igaz ugyan, hogy a gyógyszer-tár nem vegyeskereskedés, hanem törvény által szabályozott és hatósági felügyelet alatt álló közegészségügyi intézmény, mindazonáltal a két patika beállításával létrehozott verseny előnyei itt is elvitathatatlanok s csupán a köznek javára szolgálnak.

A folyó hó 26-án megtartandó tavaszi törvényhatósági közgyűlésen előterjesztendő javaslat a közegészségügyi bizottságnak az engedélyezésre vonatkozó nemleges véleménye lesz. Ez azonban a törvényhatóságot nem fogja kötni, a minthogy nem is kötheti az indoklás valóságának meg nem felelő azon része, hogy az engedélyezés existenciájában támadná meg a létező gyógyszer-tárt. Ott vannak a statisztika adatai és a csikszeredai két gyógyszer-tár analóg példája, melyek az ellenkezőt bizonyítják. Ha a törvényhatósági bizottság magáévá tenné a közegészségügyi bizottság véleményes javaslatát, a végeredmény kétségtelenül ugyan az lenne, mi megtörtént a csikszeredai második gyógyszer-tár engedélyezésével. A két eset teljesen hasonló egymáshoz; különbséget vonni nem lehet. A törvény tendenciája nem az, hogy a létező gyógyszer-tár el tudja látni a szükségletet, mert hiszen megfelelő apparátussal egy gyógyszer-tár egész Erdélyt is elláthatja; a forgalmi kör nagyságát kell figyelembe vennünk, ez pedig bőségesen elegendő két gyógyszer-tár foglalkoztatására. Épen ezért érdeklődéssel nézünk a törvényhatóság hozandó határozata elé.

Iparkamarai közgyűlés.

Nagy érdeklődéssel mellett, a tagok csaknem teljes részvételével folyt le a múlt héten a közelebb újjáalakult kereskedelmi és iparkamara első közgyűlése. Tauszik B. Hugó kir. tanácsos elnöki megnyitójában vissza pillantást vetett a múlt év gazdasági politikai eseményeire, szólt a pénzügyi válságról, mely főleg a szegényebb vidékeket s ezek között a székely körletet érzékenyen sújtotta. Meltatta a kiegyezés jelentőségét, mely szerződéses alapon kötöttett s ezzel Magyarország biztosította magának azt a jogot, hogy a kereskedelmi szerződések megújításakor a külföldi államokkal önnállóan szerződjen, vagyis 1917. évben az önálló vámtérletet felállítsa. Addig természetesen nagy feladatok várnak a nemzetre s kétszeres munkásságot kell kifejtenek a kereskedelmi és iparkamarák, a magyar ipar megalapozása körül, hogy a nagy változás átmeneti nehézségeivel megküzdhesünk. Közelebb álló kérdés az önálló magyar jegybank felállítása az első lépés a gazdasági önállósághoz. A kamara álláspontja e tekintetben ismeretes és ettől jövőre sem fog eltérni; küzd a gazdasági önállóság kivívásáért. Lelkes éljenzéssel fogadta a közgyűlés az elnök megnyitói beszédét.

Ezután felolvastattak Kossuth Ferencz kereskedelemügyi miniszter és Sztéryny József államtitkárnak kitüntetésük alkalmából a kamara üdvözlő sürgönyeire adott köszönő válaszai.

Május 20.

A tárgysorozatból kiemeljük a következőket. Kösztetve a kereskedelemügyi miniszter leírata, melylyel tudatta, hogy a Marosvásárhelyre tervezett közműhelyt még ebben az évben felépített. Befejezését nyert Marosvásárhelyt a szabó iparosok részére rendezett szabásati tanfolyam és most folyamatban van Gyergyószentmiklóson a cipészek tanfolyama. Jelentést tett az elnök az új ipartörvény tervezetnek a kamara szakbizottságában folyó tárgyalásáról. A bizottság a munkájával a nyár kezdete előtt elkészül és akkor közös tárgyalásra a kamarai kerület összes ipari és kereskedelmi testületei közös tanácskozássra fognak Marosvásárhelyre összehívattatni. A kereskedelemügyi miniszter a folyó évben négy kereskedelmi alkalmazottnak és négy iparos segédnek adományozott elismerő okleveleket és pénzjutalmakat. Ugyancsak a kereskedelemügyi miniszter a kamara kerületében hét iparossegédnek mintaa műhelyeket adományozott. Marosvásárhelyt Gyergyó bórondós műhelyt, Péterfy Béla hentes műhelyt, Szászrégenben Fábian András asztalos műhelyt, Csikszereében Welman György kerekgyártó műhelyt, Gyergyószentmiklóson Asztalos János szűcs, Baróton Csibi Károly lakatos és Székelykeresztúron Drocsa István szijgyártó műhelyt nyert. Egyben elrendelte újabb tíz minta műhely adományozására pályázat kiadását.

A folyó évben a kamara kerületébe 47 kis és bazi iparos részesült gép- és szerszámsegélyben. Örömmel vette a kamara tudomásul, hogy Petke Károly Hidvég háromszékmegei községben a folyó évben üveggyártást állít fel. Az új gyár állami támogatásban részesül.

Hozzájárult a teljes ülés a győri kamara azon javaslatához, hogy a keményítő cukor fogyasztási adója Ausztriához hasonlóan 6 koronáról 2 koronára mérsékeltesse. Ugyancsak pártolta a brassói kamarának az összeférhetetlenségi törvény hatályon kívül helyezése iránti javaslatát, amely törvény a legjobb szakértőket a bazi közgazdaság kárára kizárja a törvényhozásból.

Pártolta a kamara Korond községnek betűsír engedélyezése iránti kérését. A Magyarországi Munkások Rokkant- és Nyugdíj-Egylete alapjának a kamara 200 koronát szavazott meg. A székelyi fiúk ipari elhelyezését a kamara július hó folyamán fogja megkezdni és ezuttal is elsőnek székelyföldi iparosokhoz szegődött a fiukat. Császár Lajos indítványára a kamara a kereskedelmi kormánytól a marosvásárhelyi vasúti állomáson emelő daru felállítását kérelmezi.

A kamara pénztárosai újból egyhangú lelkesedéssel megválasztották Harmath Sándort, a kamara új gazdája szintén egyhangú választással Ady Árpád lett. A különböző bizottságok és 32 levelező tag megválasztása után a gyűlés véget ért.

Működvelő előadás.

A csikmegei tüdőbetegség javára folyó hó 9-re tervezett s közbejött akadályok miatt elhalasztott működvelő előadást folyó hó 19-én tartotta meg a szanatorium egyesület. A nagy fáradsággal és ambícióval előkészített előadás már-már elmaradt két haláleset miatt; ennek dacára azonban a rendezőség módját ejtette, hogy az előadás megtartható legyen. Igaz ugyan, hogy kevesebb publikálva nem volt s e miatt az előre várható nagy siker anyagilag nem következett be, mi — tekintettel különösen a jótékony célra — kívánság lett volna, mindazonáltal szép számú intelligens közönség jelent meg. Ki távol maradt, az egy jó estélytől fosztotta meg magát.

Szűcs került a „Dalárdisták” című bohózat Deréki Antal átdolgozásában. Az előadásról csak jót mondhatunk. Működvelőnk művészi jütékkel teljesen megnyerték a közönség tetszését. A női szereplők között ki kell emelnünk Báthory Olivét Sáfárné szerepében, ki a házasság intím jelenetét bámulatos jöthonossággal cselelt. Megjelenése — különösen a második felvonásban — szeretetreméltóan kedves volt. Jakab Mikélt Lina szerepében élvezte a töle megszokott kedvességében. Értelmes és intelligens játékát a közönség többzürri tapsal honorálta. Lányi Irénke Bolzainé, Vilma szerepében mutatkozott be a csikszeredei közönség előtt. Első fellépésével is tanúságát adta ügyességének s a korához nehéz szerepet teljes sikerrel oldotta meg. Játéka higgadt, tolettjei csinosak voltak. Jó volt Pap Livia kicsiny szerepében. Férjéről szólván, különösen Bogáthy Gábornak, Nagy Imrének és Vákr Lajost kell kiemelnünk, a kiknek érdeme volt az, hogy a darabot teljes dicsőre vitték. Bogáthy Gábor Habati szerepet alakította. Szinpadon először láttuk. Annál inkább meg kell dicsőítenünk. Játéka precíz, komikuma természetes, jó ízű volt. Maszkja, mely a közönség többzürri kacaját provokálta, sokat emlegetett tenorjához illet. Nagy Imre Stankay szerepében a bonviván-jók-

letességével játszott. Megjelenése kedves, beszéde fülbemésző, az igazi szerelmes közvetlensége volt. — A második felvonás sakk és maffia szerepének legszebben kidomborított jelenete volt. Vákr Lajos, kinek művészi alakításait már többször élveztük, az egyszerű dalegylet szolgál szerepéből kabinetalakítását csinált. Eredeti humora a közönséget annyira megnyerte, hogy nyílt színen is többször megtapsolták. Bolzai tanácsos nehéz szerepét dr. Dóczy Kálmán alakította. Egyéniségének eredeti humora igen jól alkalmazkodott a Bolzai szerep komikumához. A hosszú és nehéz szerepet a legkisebb részletekben is ügyesen oldotta meg. Zarecky Jenő Sáfár ügyvédi szerepet adta. Játéka értelmes és nagy gondalul alakított volt. A szinpadon teljes otthonossággal mozgott. Köszönet illeti meg Ujfáti Lászlót, ki a legutolsó percben ugrott Bábiresei főrendező szerepébe. Játéka a töle megszokott jó volt.

Köszönet illeti özv. Riszner Józsefnek, ki fáradsággal buzdított az előadás rendezésén és megtartásán: ugyancsak dr. Imecs Jánost és Józsa Gézát, ki az előadást ritka szakértelemmel rendezte.

KÜLÖNFÉLÉK.

— **Ügyvédi vizsga.** Dr. Pál Gábor f. hó 15-én Marosvásárhelyen az ügyvédi vizsgát sikeresen kiállotta.

— **Kinevezés.** A király Császár János buziaszfűrdő járásbírói albrórt a csikszeredei törvényszékhez bírónak nevezte ki.

— **A vármegyei állandó bíráló válasszatman** folyó hó 21-én délelőtt 10 órakor a vármegyei kisebb tanácskozási termében ülést tart. Az ülésen a felelősséggel megtagadott gyergyószentmiklósi, gyergyószentmiklósi, csikszenttamási, madarasi, tsnádi, csikszentmártoni és csikrikósi törvényhatósági bizottsági tagválasztások megsemmisített határozatait kerülnek második foku elbírálás alá.

— **As erdélyi püspök bérmantja.** Majláth Gusztáv folyó hó 9-én érkezett Segesvárra. A vasúti állomáson Beldi László egyházi főgondnokkal az élén az egyházi tanács fogadta. 10-én a püspök bérmált s délben fogadta a különböző hatóságok tisztelgését. A tisztelgések után diszebelet volt. Délután 4 órakor a vármegyei háza dísztermében az egyházi község díszes közönség jelenlétében pápai jubileumi ünnepséget rendezett.

— **Törvényhatósági közgyűlés.** Csikvármegyei törvényhatósági bizottsága folyó hó 26-án tartja meg rendes tavaszi közgyűlést a következő tárgysorozattal: 1. Időközben szentesítést nyert törvények kihirdetése. 2. Valás- és közoktatásügyi miniszter leírata reprezentacionális költségek fedezése tárgyában. 3. Alispán jelentése a közúti közvilágítás állapotáról. 4. A közigazgatási bizottság jelentése a mult év második feléről. 5. Adókövető és felszólamlási bizottság megalakítása. 6. Fürdőbiztosok kijelölése. 7. Csató Sándor terhén fennálló kamathátralék törlése. 8. Balló Gábor terhén fennálló hátralék törlése. 9. Megyei közkórház kibővítése. 10. Gyergyói kórház bizottság kérése a kórház-úralap végleges átadása iránt. 11. Gyergyószentmiklósi város részesítése a gyámpenzártár tartálékálpból. 12. Szentpéter egyházmegye kérése rendkívüli felhasznál engedélyezése iránt. 13. Szentpéter egyházmegye kérése erdőségek állami kezelésének megszüntetése iránt. 14. Madéfalva—gyergyószentmiklósi vasutovonalon kisanjártított közkegyi ingatlanok fölötti szerződések jóváhagyása. 15. Legelőrendtartási szabályrendeletek. 16. Megyei kórházak 1909. évi költségeloirányzatai. 17. Orrosi és bábai oklevelek kihirdetése. 18. Mihály János megyei utbiztos utalványának felemelése. 19. Csergő Gábor szabadságolása. 20. A karóti székelyi társaság megkeresése. 21. Társ törvényhatóságokkal való levelezés. 22. Számadások. 23. A háztartási alapról. 24. Az ebádó alapról. 25. A csikmegei kórház alapról. 26. A gyergyói kórház alapról. 27. A gyergyói kórház alapról. 28. A törvényhatósági utalapról. 29. A tisztviselői nyugdíjalapról. 30. A vármegyei tartálék alapról. 31. A vármegyei szegényalapról. 32. A vármegyei állategészségügyi alapról. 33. A vármegyei bűntudó alapról. 34. A vármegyei betegápolási alapról. 35. A fenyező—zetelaka—tekeróptaki utalapról. 36. A jegyzői fizetések állami pótlásáról. 37. Az útkaparók nyugdíjalapról. 38. A vármegyei gyámpenzártárról. 39. Az elhagyott gyermekek segély-alapjáról. 40. A vármegyei erdőőrzései alapról. — **III. A magánjavak igazgatónácsának előterjesztései.** 41. Új alapszabálytervezet. 42. A vármegyei ház folyosói gerendázatának kicserélése. 43. Havasok huszonbérbeadásának bejelentése. 44. Javaslat a hollói megváltási perben. 45. Bogársarok fatömege fölött kötött szerződés. 46. Keresztes-havas fatömege fölött kötött szerződés. 47. Költségtetés a folyó évi erdősítési munkálatakról. 48. Az úz- és verevizvölgyi erdőség ügye. 49. Perköltségek kiutalása. 50. Heim Sulom és társa kérése kitermettel faanyag elszállíthatasá iránt. 51. Árverésen szerzett ingatlanok eladása. 52. A csiksomlyói gimnáziumi telek megszerzése. 53. Napidíj megállapítása a magánjavak ügyésze részére. 54. Gál Sándor és társai kérése perköltségek visszautalása iránt. 55. Balogh Lajos joghalgató segélyezése. — **IV. Községi ügyek.** 66. Második gyógszertár felállítása Gyergyószentmiklóson. Szé. stb.

— **Halálozás.** Erdélyi Károly az erdélyi róm. kath. státus főgimnáziumi igazgatója meghalt 49-ik évében Kolozsváron. A temetésen Majláth püspök imát mondott.

— **Kilyénfalvi Benedek István nyug. törvényeszeki irodai igazgató, 1848—49-iki honvédbadnagy, a csikmegei honvédegyelet elnöke, végelgyengülés következtében, életének 80-ik második házasságának 20-ik évében folyó hó 11-én Gyergyószentmiklóson meghalt.** Fiatalkorában nagy tevékenységet fejtett ki a közügy terén, minden társadalmi mozgalomban részt vett. A madéfalvi székely emlékoszlop felállításának érdekében a leghazafiasabb munkódot fejtette ki és mindvégig lelkes támogatója, előmozdítója volt az ügynek.

— **Laczina Károly törvényhatósági tag, a Vignádó bérleje folyó hó 19-én szívizsérhűdésben 52 éves korában meghalt.** Pár napig csuszó bántalmi miatt ágyban fektült, de a fekvés nehezére esett, mert nehezen vett lélekzetet, ezért nevezett napon felkelt és a Vignádóval szemben lévő üzletben megmérte magát, hogy megtudja mennyit fogyott betegsége miatt. Itt még fél órát beszélgetéssel eltöltve hazament, mely ut csak pár lépéscél állott. Mikor a vendéglője aajtán beakart lépni összeesett és azonnal meghalt. Halála ösztinte részvétet keltett, mert derek, megbízható munkás ember volt. Özvegye kívül 6 gyermeke és kiterjedt rokonsága gyászolják.

— **As erdélyi kath. státus közgyűlése.** Folyó hó 14-én nyitotta meg a katolikus státus rendkívüli közgyűlést ünnepélyes istentisztelet után Majláth püspök, aki megnyitójában meleg elismeréssel emlékezett meg dr Erdélyi Károly haláláról. A gyűlés egyetlen tárgya volt, hogy az igazgató-tanács meghatalmazást kért a státus birtokainak bérbeadására. Hosszabb vita után a közgyűlés a házi kezelés fenntartása mellett foglalt állást. Délben a püspök a státus-gyűlés tisztelőre ebédet adott, délután pedig a közgyűlés határozata alapján az igazgató-tanács tartott ülést.

— **Vizsgák a csiksomlyói róm. kath. főgimnáziumban.** A VIII. osztályosok osztályvizsgája folyó hó 10-én volt. A 18 növendék közül kettő jelesrendű, három pedig javítóvizsgálat tételére utasított. A hittani érettségi vizsga folyó hó 16-án volt, amelyet Balinth Lajos főesperes-plébános, az intézet püspöki biztosa elnökölt. A vizsga végeztével Rész János hittanár buzdította az ifjakat, hogy majd, mikor kikerülnek az élet küzdterére, szerzet vallás-erkölcsi ismeretekkel megfelelő életet éljenek és hű harcosai legyenek a kath. hitnek. Az érettségi irásbeli ideje folyó hó 18—20. napja. A tanítóképző intézetben a IV. évesek osztályvizsgája folyó hó 14. és 15. napján volt. Tizenkilenc növendék közül 17-nek sikerült a vizsgálat, egy javítóvizsgálatra, egy pedig osztályismétlésre utasított.

— **Helyreigazítás.** Lapunk mult számában Baki Ferenc 4 éves képesdzés haláláról leaddott hírlünk téves — információt folytán — nem felelt meg egészen a tényállásnak, azért a család kívánságára ezuttal helyre igazítottuk következőképpen: Baki Ferenc és barátja Afra Tamás nem a csikszentimrei mulatságra mentek haza, hanem az előadások osztályukban már f. hó 9-én véget értek. Baki Ferenc a polg. iskolai tanárképző tanfolyamra akart menni és a szűkeges okmányokat be kellett szereznie és ez volt egyik fő oka hazamenetelének. A végzetes szerencsétlenséget, melynek áldozata lett nem ő idézte elő, hanem vele jött barátja Afra Tamás, aki a fegyverrel banni nem tudott és vizgázatansághól Baki Ferencet meglötte, aki tettét a kir. vizsgáló bíró előtt be is ismerte.

— **A tavaszi szemlék vége.** A közös hadügyminiszter rendeletileg beszüntette a tavaszi szemléket mert céltalanannak bizonyultak. A legénység az ilyen tavaszi szemléken előndhatta óhaját, panaszát, vagy kérését. elég volt, ha a közlegény vagy lánstzt egyszerűen kilépett a sorból. Ezáltal áltiszológ a panaszokó vagy kérések megelkerülte a rendes, de hosszadalmas utat, tényleg azonban semmit nem ért el, mert azonnal ugy sem kapott igazságot. Szóval a tavaszi szemle céltalan volt, s ezért most beszüntették.

— **Meghívó.** A „Országos Polgári Iskolai Egyesület” brassói—háromszék—csikmegei köre évi rendes közgyűlést Gyergyószentmiklóson a polgári iskola helyiségében folyó évi május hó 29-én délelőtt 9 órakor tartja meg, melyre a tagokat és érdeklődőket tisztelettel meghívjuk. Hosszafalu, 1908. május 9-én. Kilyéni Endre elnök. Hadnagy Benedek titkár. A gyűlés tárgyai: 1. Elnök megnyitó. 2. Titkár jelentés. Előterjesztések. 3. A társadalom érdeke a polgári iskolával szemben. Felolvása Vajna Mihály sepiasiszentgyörgyi kártárs. 4. A fogalmazás tanításáról felolvas Frey Ferenc gyergyószentmiklósi kártárs. 5. Az ábrázoló geometria tanításáról felolvas Szopos Sándor dítrói kártárs. 6. Pénztáros és számszámoló bizottság jelentése. Költségtetés. 7. Kőri képviselő választása. 8. Indítványok.

— **A bossu.** Egerpaták háromszékmegei községben, a bíró aajtát dróttal lekötötték, leöntötték petroliummal és meggyújtották. Szerencsére a szomszédban lakó öreg asszony észrevette a tüzet és fellármázva a szomszéd-ságot, sikerült az égő házból a bíró és családját kimenteni. A csendőrség megindította a vizsgálatot.

— **A brassói Székely Társaság felhívása.** A brassói Székely Társaság megkeresést intézett vármegyei alispánjához, hogy legyen a társaság segítségére azon cél elérésében, miszerint a székely ifjaknak a statisztika által is bizonyított kivándorlását Romániába és Amerikába a megélhetés feltételeinek biztosítása által akadályozzák meg. Vissza kell tartanunk a székelységet, mi különösen elérhető az által, ha népünk fiainak az iparos pályán tisztességes megélhetést biztosítunk. Napról-napra mindinkább érezzük és tudjuk, hogy természetileg megáldott hazánk nélkülözti a szakavatott iparos kéz munkáját, az anyag feldolgozatlanul hever, meglevő iparcikkeink pedig nem bírják a versenyt nyugattal, sőt az életerős osztrák iparral sem. Száz és száz milliókat áldozunk külföldi iparcikke-kért, mert nincsen megüvelt intelligens iparos osztályunk, mely a magyar nemzeti állam kiépítésének alapfeltétele. Azt a nemes célt tűzte a brassói székelyi társaság maga elé, hogy egy hatalmas erős iparos osztályt neveljen. Erre pedig legalkalmassab anyag a székely, mely itthon tartva, veszélyeztetett vidékre telepítve, nemzeti célokát szolgálja. A társaság egyelőre Brassót akarja ellátni megfelelő számú székely ifjakkal s e cél érdekében saját anyagi erejével is segítségére siet a nagyon szegény, terhes családi körülmények között levő székely szülők fiainak. Mozgalma eolidaris a marosvásárhelyi székelyi iparkamara ez irányú mozgalmaival. Előnye az a körülmény, hogy a székely ifjak saját otthonuk közelébe helyeztetnek el. A társaság felhívását vármegyei alispánja a legzeleesebb körben közzétette s bizton reméljük, hogy a társaság akciója vármegyeinkben sem lesz meddő.

— **Állattenyésztés a Székelyföldön.** A csikvármegyei gazdasági egyesület javaslata-ra legutóbb a székelyföldi kirendeltség a vármegye öt községében rendbehozta az elhanyagolt közlegelőket. Tizenkétezer koronát fordítottak arra a célra, hogy a kiszáradt között kiváló minőségű sertés tenyésztésűt osszának ki. Különös gondalul törekszik továbbá az egyesület azon, hogy a vármegye kis gazdaságok szarvasmarha állományát fokozatosan meg-nemesítse.

— **Adakozás az árvaház javára.** Dobó Gergely gyimesfelsőlöki kereskedő a csikmegei árvaház javára 4 koronát küldött lapunkhoz. Rendeltesíti helyére juttattuk.

— **Hangverseny.** Deaky Flórának újabb sikeréről adhatunk számot. A budai zenekör folyó évi április hó 28-án, a budai Vignádóban rendezett hangversenyének meghívóján nagy betűkkel hirdette, hogy résztvesz azon Deaky Flóra úrhölgy zongoraművész nő is Chopin Nocturnejaival és Grieg Törpe táncával. A két kis mű előadása annyira tetszett a közönségnek, hogy a „Klariwirtuosin”-t több mint tizszer hívták lámpák elé, ki megtöltötte számát Rosenham „Vihar”-val. Erre a figyelmes rendezőség egy hatalmas babér koszorúval és piros rózsá virágosóval fejezte ki hódolatát a művésznek. A muzsikális jó budaiak pedig viszhangoztatták az első csiki székely művésznek nevet. Igazán jól esik Deaky Flóra újabb sikeréről beszámolni, mert ő is azon kevesek közé tartozik, kik a sokat ócsárolt Csikra fényt hoznak s magunk részéről is nemcsak gratulálunk neki, hanem igazán kifejezzük óhajunkat, hogy mielőbb hallhassuk sajtát fülünkkel.

— **Májális.** A „Csiksomlyói Jótékony Nőegyesület” folyó hó 16-án tartott májálisára, amely minden tekintetben a legsikerültebbnek mondható, nemcsak Somlyóról, hanem a vidékről is szép közönség gyűlt össze. Kedvező időben már 4 óra felé gyülekezni kezdtek s nemokára javában folyt a mulatság. A rendezőség mindent megtett, hogy valamennyien jól érezzék magukat. Estefelé a pázstrá terített „asztalokhoz” telepedett a társaság és vidám beszélgetés közt fogyasztotta el az uzonnát. Még felköszöntő is volt. Dományancz Péter tanár felköszöntötte az egyesület buzdó elnökségét, aki a családban előfordult betegség miatt nem lehetett jelen, de az előkészülésben tevékeny részt vett. A rendezőségrel sem feledkezett meg, különösen annak női tagjairól: Szilávik Ferenczéről és Wéger Jánosról, kik fáradságtalan buzgalommal, kedvességükkel az összes megjelenéssel felelőtelenné tették ezt a napot. A nőkkel együtt a férfirendezőkről Mayer János és az elutazott Márton István helyett Szilávik Ferencz is elismeréssel emlékeztettek meg. S kívánta, hogy minél több ily sikerült májális rendezhessenek. A mulatság a legjobb hangulatban a késő esti órákig tartott. Visszterés után a jelen voltak jó része a zenészekkel együtt megjelent az egyesület nevezett elnöke Pál Gáborné lakása előtt és tiszteletüknek jeléül szerennáddal lepték meg. A rendezőség a szives felhívásoknak ez úton mond hálás köszönetet.

— **A csikszentimrei ifjusági egyesület,** a „Kismadaram” című szimulvert körkivánsátra újból szép sikerrel adta elő; s ezen alkalommal a nemes célra fellüftettek: Virág Menyherth, N. N., Csató János, Baki Károly, Jakab Alajosné, Márton Benedek 2—2 korona. Jakab Gyula, Sándor Adolf, Pálosi Géza, Botegh Gyula Szőke Józsefné 1—1 kor. Köllé Ignác 20 fill. Udvary József 10 fillér. Fogadják a nemes adakozók a rendezőség hálás köszönetét.

A daktiloszkópia — ujjlenyomat — megbízhatósága. A dánosí rablókosságot tárgyalásának tizenhetedik napján adta elő Gábor Béla rendőrfogalmazó a daktiloszkópiáról szakértői véleményét. Számtalan számtalossággal igyekezett bebizonyítani, hogy két ember nincs a világon, akinek egyforma ujjlenyomata volna. Gábor kijelentette, hogy az újrendszer a személyazonosság megállapítását illetően teljesen csatlakoztatott. Ennek indoklásául felhozta, hogy az összes művelt államok bíróságai a daktiloszkópiáról már teljes bizonyítékot fogadtak el. Április elején pedig — mint említé — a csikszeredai esküdtbíróóság csupán a felismert ujjlenyomat alapján hozott marasztaló ítéletet.

Tűzbiztonsági intézkedések sürgetése. A beállott meleg időjárás és az állandó orkán, amely betek óta dühöng városunkba, eszünkbe juttatja a tüzet, mely különösen a nyári hónapokban szokott támadni gondatlan szülők otthon hagyott gyermekei által. Azért kívánatos volna, hogy a hatóság szigorú büntetés terhe alatt ellenőrizze a szülőket és ideje korán figyelmeztesse mulasztásuk súlyos következményeire.

Benedek Elek tankönyve a magyar nemzet történetéről. Apponyi miniszter megbízásából Benedek Elek, tankönyvet írt az elemi iskolák V. VI. osztálya részére, melyben irodalmi hangon mondja el a magyar nemzet történetét és mintaképet szolgáltat annak, miképpen kell iskolás gyermekekkel ezt a legszebb és legfontosabb tananyagot megismertetni és egyidejűleg kedvelni is tenni. A könyv a valóságos tankönyv minden kellékével rendelkezik, de amellyel kimagasló irodalmi alkotás is, melyet csak akkor tudunk valódi értéket szerezni megbecsülni, ha annak melegsége, színes előadását olvassuk, magunk is Benedek Elek elbeszélésének fonatán merülünk bele a hazai történetbe. Igen helyes dolognak tartjuk, hogy ezáltal verbéli íroembert szentelte tollát a tankönyvírás ome ágazatának, amit Benedek Eleknek annál kevesebb kell restelnie, mert tudvalevő, hogy Franciaországban volt miniszterek is foglalkoztak már elemi iskolai tankönyvek írásával. Benedek Elek elemi iskolai története terjedelmének csekélyége mellett is irodalmi eseményzámba megy és Apponyinak kitűnő gyakorlati érzékére vall, hogy ezt a könyvet nemzetiségi nyelveinkre: oláh, nemet, szerb és tót nyelvre is lefordíttatja és gondoskodik arról, hogy magyar-oláh, magyar-nemet, magyar-szerb és magyar-tót nyelvű kiadások megjelenése által a nemzetiségi tanulók ilyen elfoglaltan szempontból megírt, szép nyelvzetű könyvből tanulhassák hazánk történetét. Ez a könyv nemcsak magyar hazánkat, hanem nyelvünket is meg fogja szeretetni a gyermekvilággal és így nagy nemzeti és kulturális hivatást fog teljesíteni. A könyvet az Athenaeum adta ki: ára 80 fillér.

Letartóztatott cigány banda. Egy cigánycsapat az utóbbi napokban faluról-falura járva majomtáncoltatással mulattatta az utcákban bűnöző közönséget. Ok — állítólag — nem elegendtek meg ezzel a jövedelemmel, hanem a lopáshoz szegődtek és egy újfalusi székely gazdát kiraboltak. A gyergyószentmiklósi csendőrség letartóztatta a karavánt. Most újabb körülmények folytán Debrecenből táviratilag hívták fel a hatóság figyelmét a Gyergyóban tartózkodó cigányokra, mert Debrecenben a banda egyik tagja 4000 korona aprópénzt váltott be egyik bankban. A folyó hó 14-én a gyergyószentmiklósi járásbíróshoz bejelentették a cigánybanda azt állítja, hogy a 4000 koronát a majomtáncoltatás közben hatósági engedély mellett keresték. A cigányokat egyelőre fogva tartják.

Fürdő megnyitás. A csikszeredai fürdőt folyó hó 24-én a helybeli első zenekar közreműködése mellett megnyitja a tulajdonos, melyre felhívjuk a fürdőző közönség figyelmét.

Nyilvános elismerés. A Csikszentmárton-Csekefalvi Jótékony Nőegylet által f. év május hó 9-én rendezett tombolával egybekötött táncestélyre következő felülfizetések és adományok folytak be. Felülfizettek: Baló Gáspár 2 kor. Ferencz Sándor 1 kor. özv. Miske Elekné 7 kor. Naszke József 2 kor. Potovszky József 2 kor. Ráduly Ferenc 3 kor. és Dr. Szabó Alajos 2 koronát. Tombola tárgyakra adakoztak: Dr. Ady Eudre, Bán Jenő, Cseh Vilmos, Dr. Nagy Emil Pálné, Dr. Nagy Jenő 2—2 kor. Albert Mihályné, özv. Albert Mátene, Baló Gáspár, Bartalis Agoston, Benke Sándorné, Boga Balintné, Gábor Dénes, Gábor Sándor, Gidró Mihályné, Márton Gábor, Márton Sándor, Nagy Dénesné, Potovszky Ferencz, Salló István, Tamás Zelmá 1—1 kor. Antal Józsefné 30 f. Dr. Ciriák Ambrus 4 kor. Dudutz Károlyné 3 kor. Ezenkívül: Ambrus Lajos, Baka Jánosné, Bardocz Ignác, Bartis Ignác, Bochkor László Bodó Dénesné, Dr. Csizser Miklósné, Dobos Sándorné, Elthes Mózes, Ferencz Sándorné, Gábor János, Gross Albert, Hozó Anna, Imre Dénesné, Özv. Katona Jánosné, Özv. Kelemen Elekné, Lukács Dénes, Lebovits Lázárné, Özv. Miske Elekné, Nagy Antai, Nagy Józsefné, Nagy Dénesné, Péter Karolina, Serfőző Klótid, Dr. Szabó Alajosné, Szabó Józsefné, Tamás Zelmá, Timár Ilona, Timár László, Vaday Jánosné, Vaday Lászlóné, Veress Andrásné és Vrabély Alfrédné pedig különböző tárgyakkal járultak hozzá a tombolához. Végül a vacsorához étel-neműket adtak: Baka Jánosné, Bardocz Ig-

nác, Bochkor Istvánné, Dr. Csizser Miklósné, Ferenczy Károlyné, Gáborosy Antalné, Gáborosy Józsefné, Kömény Istvánné, Lebovits Lázárné, Özv. Magyarossy Imrené, Mátyás Istvánné, özv. Miske Elekné, Nagy Józsefné, Sárosy Antalné, Dr. Szabó Alajosné és Xantus Ilka. A mulatságon 190 kor. 22 f. folyt be. A tiszta jövedelem 70 koronát tesz ki. Fogadják a nemes szívű adakozók becses adományaiért és felülfizetésükért az egyet hálás köszönetet.

Italpaleosolás Amerikában. Az amerikai alkoholelőnes sajtó joggal mutat arra rá, hogy Amerikában szeszest italt inni egyébként is kész vesedelem, nemcsak az alkohol romboló hatása miatt. Az élelmiszerek s főleg a szeszest italok hamisítása terén Amerikában hajmeresztő s az európaiak előtt szinte hihetetlen állapotok uralkodnak. A szaklapok hírdetésű rovatában a legszemérméletlenebbül ajánlják az italpaleosolást és hamisításra alkalmas szereket. Malátá helyett eddig nagyobbrára rizst használtak, most azonban az olcsóbb cukor-üledék, a melasse divatos. Egy newyorki sörszakalában egy emberbarát egész oldalon hírdeti eljárást, melylyel 14—28 nap alatt kitűnő raktársör, 21 nap alatt pedig kivitelű sör gyártható. Épp oly szemérméletlenül hirdetik a sörfeszítő szereket, a „tiszta malátá színt”, a „més-séges malátá aromát” és szalicilátot. Mivel az amerikai már régóta bizalmatlansággal viseltetik a honi termék iránt, nagyobbára ártott az importált sörre. A vállalkozó amerikai sörpár azonban újában maga gyártja a külföldi sört s ajánlhatja a „kitűnő szinkivonatot müncheni, vagy kulmbachi sör gyártására”. A liköröké szinte kivétel nélkül hidegutasított állítják elő, vagyis különféle likörkövetőket egyszerűen összekevernek spirítusszal. A borok nagyobb része Kaliforniából származik, bár palackjaikon „Rüdesheimi”, „Johannishergi szemelt” s egyéb hangzatos címkek pompáznak. Amerikában „valódi” francia pezsgőt is gyártanak almaborból, cukorból, szénasvóból, ezt összekeverik s a palackra francia címkét ragasztanak.

KÖZÖNSÉG KÖRÉBŐL.

Mindazoknak, kik felelelhetetlen gyermekünk gyászos és véletlen elhalálása alkalmával a tetemesen megjelenési és részvételt kifejezni szívesek voltak ez uton mondunk köszönetet, kérve a Mindenható, hogy ily súlyos csapástól mindnyájukat óvja meg. Csikszentimre, 1908. év május hó 18-án. **Baky Károly és neje.**

KÖZGAZDASÁG.

A „Hermes” Magyar Általános Váltóútlelet Részvénycsoporthoz, Budapest, heti jelentése a társdoforgalomról és a pénzpárol.

Budapest, 1908. május 14.

A tőzsde irányzata a lefolyt héten a szilárdaság felé hajlott és elsősorban a pénzüszonynak állandó javulása volt azon mozzanat, mely az értékpapírpiazz alakulását kedvezően befolyásolta.

Kiindulva a járadékpiac szilárdabb hangulatától az összes nemzetközi értékek és a helyi értékek közül különösen a téglajári részvények nagyobb keresletnek örvénytek és csaknem az összes forgalomba került papírok kisebb-nagyobb áremelkedésben részesültek.

Figyelemben részesültek a Danubius gépezés hajózári részvényei is, miután ezen vállalat üzletmenetéről nagyon kedvező hírek buzdították a közönséget vételekre továbbá beavatott oldalról magyar cukoripar részvények is képeztek kereslet tárgyat, miután ezen társaság a lefolyt üzletre — minden várakozáson felül — 115 koronás osztalékot fog kifizetni és az új üzletét is, tekintettel a cukor árának legutóbb beállott lényeges emelkedésére kedvezőnek ígérkezik.

A 4%-os magyar koronajáradék a lefolyt héten kb. 1/2%-os emelkedést ért el és a betétek utáni kamatlábának leszállítása folytán a tőkepenzesek részéről záloglevelek is vásároltak nagyobb tételekben.

A hét nevezetesebb árfolyamváltozásai a következők voltak:

	május 7.	május 14.
4% magyar koronajáradék	—	93.40 93.85
Magyar hitel részvény	—	742.— 751.—
Magyar jelzáloghitelbank részvény	429.—	444.—
Rimamurányi vasút részvény	545.—	555.—
Magyar cukoripar részvény	—	1800.— 1825.—
Adria tengerhajózási részvény	—	404.— 412.—
Budapesti közuti vaspálya részvény	544.—	554.—
Danubius gép- és hajózári részvény	206.—	226.—

Hirdetmény.

Csikszeredai vasuti állomáshoz 6 kmt. távolságra 20—25 ezer kisebb épületre, komló és szállókarónak való megperzselt fennálló fa, szabadkézből, azonnali kihasználásra alulírott tulajdonosok által eladó.
Zsögöd, 1908. május hó 19-én.
NAGY LAJOS. DEMÉNY LAJOS.

Szám: 167—1908.

Versenyárgyalási hirdetmény.

A nagyméltóságú m. kir. Pénzügyminiszteriumnak folyó évi április 26-án 32534—908. szám a. k. rendeletével a gyergyóbékási vámhivatali ellenőri lakásnak melléképületeivel való felépítésére 7510 kor. 37 fill., a vámhivatali épület tatarozásának költségeire 1845 kor. 30 fill., összesen 9355 kor. 67 fillért engedélyezett.

A fentemlített munkálatok teljesítésére 1908. évi június 10-én délelőtt 10 órára a gyergyóbékási vámhivatal irodájában tartandó zárt ajánlati nyilvános versenyárgyalás hirdettetik.

A versenyezni öhajtott az ivenkint egy koronás bélyeggel és „ajánlat a vámhivatali építkezésekre Gyergyóbékáson” felirattal ellátott lepecsételt borítékba zárt ajánlataik 1908. évi június 10-én d. e. 10 óráig adandók be nevezett vámhivatalnál, hol ugyanazonnap d. u. 2 órákor fognak azok felbontatni s a tárgyalás megtartatni.

Bánatpénz fejében az egész összeg 5% a teendő le előírt hivatali pénztárnál, mely 5% a nyertes részéről a szerződés megkötésekor biztosíték 10% ra lesz kiegészítendő.

Törvény képesítéssel nem bíró pályázó köteles ajánlatában képesítéssel bíró megbízottat megnevezni.

A munkálatra vonatkozó részletes feltételek nevezett vámhivatalnál a hivatalos órák alatt naponként megtekinthetők.

Pályázók kötelesek az építkezéshez hazai anyagot és munkaerőt alkalmazni, nemkülönböztetve kötelesek kijelenteni, hogy a „Közszállítási szabályzat” vonatkozó §-it s az előbbi pont következményeként a vállalat részletes feltételeit ismeri és köteleességüknek tartják azt pontosan betartani.

Az ajánlatok a kereskedelemügyi m. kir. miniszterium 1907. évi 55800 sz. rendeletével kiadott „Közszállítási szabályzat” III. 14 § a szerint szerkesztendő.

A benyújtott ajánlatok vissza nem vonhatók és mindegyik ajánlattevő ajánlatának beadásától számított 8 heti kötelezettségben marad, kiknek azonban ajánlata nem fogadtatik el, bánatpénztik azonnal visszafizetetik, illetve a visszafizetés iránt intézkedés tételik.

A munkálatok az őszi zordidók beálltaig teljesen befejezendők.

A tett ajánlat vállalkozót azonnal, a kincstárt ellenben attól a naptól kezdve kötelezi, melyen azt a székelyudvarhelyi m. kir. pénzügyigazgatóság jóváhagyta.

M. kir. mellékvámhivatal.
Gyergyóbékás, 1908. május 10-én.

Lőrincz, főv. ellenőr h.
Rohaly, vámszedő.

Árverési hirdetmény.

Csikbankfalva közbirtokossága részéről közhírré teszem, hogy a nevezett közbirtokosság tulajdonát képező és az özvölgyi ut mellett fekvő mintegy 120 katasztrális hold kiterjedésű területen levő 5051 m²-re becsült lucfenyő haszonfa 25600 (huszonötezerhatszáz) korona kikialtási ár mellett csikbankfalva község-házánál 1908. évi június 9-én délelőtt 9 órákor tartandó zárt írásbeli ajánlattal egybekötött nyílt szóbeli árverésen elfog adatni.

A kikialtási ár 10 százaléka bánatpénzképpen az árverési biztos kezébe leteendő.

Az 1 koronás bélyeggel ellátott zárt ajánlatok szintén 10 százaléka bánatpénzzel vagy megfelelő óvadékképes értékpapírral látandók el. Az ajánlatban kijelentendő, hogy ajánlattevő az árverési és szerződési feltételeket ismeri és magát azoknak aláveti.

Utóajánlatok nem fogadtatnak el. Az árverési feltételek és a becsülésre vonatkozó közlelbbi adatok a csikszeredai magyar királyi erdőgondnokságnál és a közbirtokosság elnökénél megtekinthetők.

Az erdőben fafelvétel csak a csikszeredai magyar királyi erdőgondnokság előzetes engedélyével eszközölhető.

Csikszereda, 1908. évi márc. 21-én.

Bácher, magyar kir. erdőgondnok.

Sz. 180—1908.

(1—2.)

Árverési hirdetmény.

Csiksomortán közbirtokossága részéről közhírré tesszük, hogy a nevezett közbirtokosság tulajdonát képező és Sulca völgyére hajló Kövessarok erdőrészt mintegy 35 kat. hold kiterjedésű területen levő és 25588.5 m²-re becsült lucfenyő haszonfa eladása iránt Csiksomortán község-házánál 1908. évi június 1-én délelőtt 10 órákor zárt írásbeli ajánlattal egybekötött nyílt szóbeli árverés fog tartatni.

Kikialtási ár 184,185 korona (egyszáznyolcvannégyezer egyszáznyolcvanöt) korona.

Kikialtási ár 10 százaléka bánatpénzképpen az árverési biztos kezébe leteendő.

Az egykoronás bélyeggel ellátott zárt ajánlatok szintén 10 százaléka bánatpénzzel, vagy megfelelő óvadékképes értékpapírral látandók el. Az ajánlatban kijelentendő, hogy ajánlattevő az árverési és szerződési feltételeket ismeri és magát azoknak aláveti.

Utóajánlatok nem fogadtatnak el. Az árverési feltételek és a becsülésre vonatkozó közlelbbi adatok a csikszeredai m. kir. erdőgondnokságnál és a közbirtokosság elnökénél megtekinthetők.

Az erdőben fafelvétel csak a csikszeredai m. kir. erdőgondnokság előzetes engedélyével eszközölhető.

Csikszereda, 1908. április hó 9-én.

Pálffy András, bírt. jegyző.
Ferencz János, bírt. elnök.

LEVÉLZŐ-LAPOK.

Nagy választékban, sebbnélsebb kivitelben kaphatók Szvoboda József könyv és papírüzletében helybeli és vidéki taksépes, valamint masnemű képes üdvözlő-kártyák és

Továbbá kaphatók mindeféle dobozos és mappá levélpapírok; iskolakönyvek és taksák; írószerek, tollak, tollszarak és mindeféle fűszetek, rajztáblák és festékek stb.

Alulírottak a m. kir. dohány nagy-tőzsdéjébe 1908. július hó 1-én

egy árusítónői állás

üresedésbe jön, arra június 10-ig pályázhatnak a kinek 4 polg. oszt. bizonyítványa van, jól számol s Csikszeredába lakik.

Évi fizetés 720 korona, melyből havonként 10 kor. biztosítékra takarékpénztárba helyeztetik. —

(1—2.) **Gál József.**

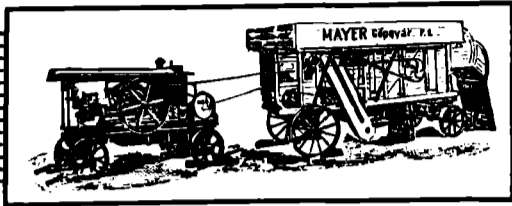
HIRDETÉSEK

olcsó árszámítás mellett közöltetnek s felvételnek A KIADÓHIVATALBAN.

Hazai gyártmány! Kitünő munka!

MAYER GÉPGYÁR

VAS- ÉS FÉMONTÓDE RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
SZOMBATHELY-BUDAPEST VI. kerület, Váci-körút 61. sz.

Benzinlokomobil cséplőszerelvények. Stabil benzinmotorok
Szívógáz motorok faszén-, koks és antracit fűtésre. 120
HP.-ig. — Malomépitészet. — Szabadalmazott hidr. borsajtók, olajprések
s mindennemű gazdasági gépek.

Kedvező fizetési feltételek. Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy Brassóban saját telkemen (Vasut-utca, a tramway elágazásánál) bel- és külföldi márványból faragtatok és esiszoltatok

BÚTOR-MÁRVÁNYLAPOKAT ÉS SIREMLÉKEKET

Továbbá raktáron tartok Gránit, Sienit, Labrador és Andesyt kemény közetű siremlékeket, amelyek kaphatók 20 koronától 2000 koronáig. Mind első kézből a legolcsóbban szereshetők be. Ügynökök mellőzésevel kérem egész bizalommal hozzám fordulni, mert ez által nagy megtakarítás érhető el. — Szíves pártfogását kérve, vagyok tisztelettel:

NAGY JÓZSEF :: kőfaragó mester :: BRASSÓBAN.

A hatalom és ártatlanság keverékei az

- ALBA BIVALYTEJKRÉM . . . ára 1 kor. 50 fill.**
- ALBA BIVALYTEJKRÉM SZAPPAN ára 1 kor. — fill.**
- ALBA BIVALYTEJKRÉM HÖLGYPOR ára 1 kor. 50 fill.**

hatása gyors és állandó. — Dr. gróf Hugonnay Vilma budapesti orvos szerint az **Alba bivalytejkrém** készítmények arc- és kéz bőrt finomítására, a szeplők és más arctisztatlanságok eltávolítására a legjobban ajánlható és legmegbízhatóbb szerek, melyek egy jóságos és láthatatlan tündér varázs erejével hatnak s rövid használat után is, rózsás színt és ifjú báj kölesönöznek az arcnak.

A legkiválóbb orvos szakértők véleménye szerint a kevésbé szép nő arca is valósággal átszellemül ezen abszolút tisztaságú **Alba bivalytej készítményektől.** — Az **Alba bivalytejkrém** készítmények nem csak harmat finomságot és ruganyosságot kölcsönöznek az arcnak, hanem hideg, szél és nap ellen is a leghathatósabban megvédik. A krém és szappan egyforma jóhatású, a hölgypor pedig a krémre kitünően tapad és az arcon felismerhetetlen. **2 krémet, 2 szappant, 2 hölgyport bérmentve küld a készítő:**

BALÁZSOVICH SÁNDOR KORONA GYÓGYSZERTÁRA ÉS SZÉKELYFÖLDI TERMÉK SZAKLABORATORIUMA, SEPSISZENTGYÖRGYÖM.

Csikszereében kapható a gyógyszerárakban, valamint **Fekete Vilmos illatezer-raktárában.**

97-52

Üzletem folyó évi október hó 1-től Kapu-utca 46. sz. alatt nyílik meg.

Vau szerencsém a t. közönség b. tudomására hozni, hogy Brassóban, Lencsér 26. szám alatt ideiglenesen

SZÜCSMŰHELYT

nyitottam, hol kizárólag saját készítményű mindennemű női gallérok (boak) karmantyuk (mullok), aszörme, krímer és aszövet sapkák a legújabb divat után a legolcsóbb árak mellett kaphatók.

Ugy a fővárosban, mint a külföldön szerzett tapasztalataim e tereken abban a kellemes helyzetbe juttattak, hogy a legmesszebb menő üzleteknek a legfontosabbban és legnagyobb megelégedésre megrendelés után eleget tudok tenni.

A fent említettek kivül készítek a legújabb divat után mindennemű aszörme, női és gyermek-kabátokat, fűgarok és palétákat, egyaránt a szakmához tartozó összes cikküket leggyorsabban pontos kiszolgálás és legolcsóbb árak mellett.

Ugyisintén elvállalok beelőléseket, premezéseket, javításokat és átalakításokat.

Nálam vásárolt szőrmeárukat díjmentesen tisztítottatnak.

Becses pártfogását kérve, vagyok kiváló tisztelettel

Weiszfeiler Sándor,

37-53 pipere-szűcs.

Videki megrendelések a leggyorsabban lesznek eszközölve.

Egy okleveles tanító 1908. évi június hó 1-től havi 60 korona díjazás mellett **irodai állást** keres. — Czim a kiadóhivatalnál.

„Agrár” takarékpénztár részvénytársaság Marosvásárhelyt

Teljesen befizetett részvénytőke **egy és fél millió korona.**

Tartalékok összege **442000 korona.**

Tartalékbetétek álladéka m. e. **8 millió korona.**

A tartalékbetétek kamatlába egy a központban valamint az összes fiókintézeteknél f. évi június elsejétől fogva **4% négy százalékkal** állapították meg.

A tőkeamatadót az intézet továbbra is a magáéból viseli.

Marosvásárhely, 1908. május 1-én.

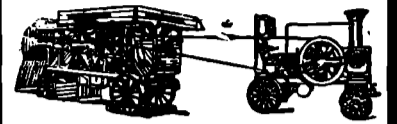
AZ IGAZGATÓSÁG.

KALMÁR ÉS ENGEL

MOTOR- ÉS GÉPGYÁRA

Városi raktár: **BUDAPEST** Gyár és iroda: V., Lipót-körút 18. VI., Üteg-utca 19.

Ajánlja egy cséplőgépet, mint malomüzemre leg-egyszerűbb benzinmotorjait, benzinlokomobiljait, valamint szívó-gázmotorjait, melyek V. Lipót-körút 18. bármikor üzemben megtekinthetők.

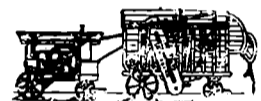
— Teljes jótállás — **Egyedülálló újítás!**
Ezen motorok egyenesen járásuk és bűmulatos egyszerű szerkezetük folytán bármely legjárhatóbb ember által is azonnal könnyen kezelhetők. **Árjegyzék ingyen. Olcsó árak részletfizetésre.**

Háromrendbeli tagosító mernői műszer eladó. Hogy hol? megmondja :: :: a kiadóhivatal. :: ::

MOTORVEVŐK FIGYELMÉBE!

HERKULES-MOTORVÁLLALAT
Budapest V., Váci-ut 30.

Ajánlja egy cséplőgépet, mint malomüzemre kitünően alkalmas, leg-egyszerűbb benzinlokomobiljait, melyek V. ker. Váci-ut 30. szám alatti gyárban bármikor üzemben megtekinthetők.

Teljes jótállás kifogástalan :: :: üzemért :: ::

Üzemzavarok kizárva! Bűmulatosan egyszerű szerkezet! Rendkívül csekély benzinfogyasztás. **13-14-éves filu is kezelhető!**

Árjegyzék ingyen! Olcsó árak részletfizetésre!

Kétszáz darab elismerő levél a Magyarországon üzemben levő motorokról!

ZONGORÁZÓK FIGYELMÉBE!

HEY KÁROLY, az ismert zongora hangoló majus hó közepe táján városunkba érkezik. Ezután is felhívjuk a zongorázók figyelmét **Hey Karolyra**, aki ismert szak tekintély ezen a terepen. Zongorahangolást eszközöl helyben 8, vidéken 10 koronáért. Előjegyzéseket elfogad Szvoboda József papirkereskedő.

GÖZ-, HÖLÉG ÉS GYÓGYFÜRDŐ A SZOBÁBANI

Száz és száz orvos korszakot alkotónak jelentette ki az egészségápolás terepen. — Közismert dolog hogy

REUMA, CSÚZ ÉS KÖSZVÉNY

ellen az egyedüli biztos hatású szer a hőfürdők :: :: (göz- hőlég és gyógyfürdők) rendszeres használata :: ::

A „Sanitás” szobafürdő készülékkel otthon lakásának bármely szobájában a leghatásosabb göz- és hőlég fürdőt készítheti bárki, 5 percz alatt 5 fillér költséggel. A lakásban a kényelem netovábbja. Kipróbált biztos hatású szer nátha, torokfájás, helyrenehesség, álmatlanság eseteiben, stb. Nélkülözhetetlen minden egészséges embernek is. Használat után teljesen összehajtható és valamely szekrény mögé állítható.

FÖRSTNER ALADÁR

a „Sanitás” szobagőzfürdő-készülék egyedüli gyártója.

Budapest, VII. kerület, Alsóerdősor 30. sz. Telefon 97-51.

Hosszurovó Cement Födélcserép

20—

Iroda: Kapu-utca 15.

majdnem határtalan tartóssága, igen könnyű födőanyag, olcsó áron kapható

PORTLAND CEMENT GYÁRNÁL BRASSÓBAN.

Iroda: Kapu-utca 15.